

Duidelijke taal ECB

Renteverhoging

Na 8 jaar van negatieve rentes heeft de ECB gisteren - voor het eerst sinds 2011 - de rente verhoogd en door een **stijging met 50 basispunten opnieuw naar nul** gebracht. Zo is de ECB er eindelijk in geslaagd om te doen wat velen een paar kwartalen geleden vreesden dat nooit zou gebeuren. Begin 2021 prijsden de financiële markten immers nog in dat de rente negatief zou blijven voor het grootste deel van het decennium. De renteverhoging van gisteren was dan ook een mijlpaal en toont opnieuw aan hoe moeilijk het is om het beleid van de centrale banken in te schatten. Zelfs tijdens de vergadering van juni was de officiële communicatie van de ECB nog dat "de Raad van Bestuur voornemens had de belangrijkste rentetarieven van de ECB tijdens zijn monetaire-beleidsvergadering van juli met 25 basispunten te verhogen".



Aangezien de structurele inflatiekrachten al vóór Covid19 omsloegen en ook daarna in positieve richting bleven wijzen, is het mogelijk dat we in Europa voor een lange periode geen negatieve rente meer zullen zien. Ook de ECB gaat uit van het scenario dat de inflatie niet langer tijdelijk is, maar wel eens lang op hoge niveaus kan blijven.

Nieuw crisisprogramma

Het tweede punt op de ECB-agenda was de aankondiging van een nieuw programma voor het opkopen van obligaties. Doel hiervan is het **vermijden van te grote stijgingen van de lange termijnrente in kwetsbare Europese landen.**

Het land dat op dit moment het meest kwetsbaar lijkt, is ongetwijfeld Italië. Het land bereidt zich voor op vervroegde verkiezingen nadat drie partijen een vertrouwensstemming in premier Mario Draghi boycotten, wat hem ertoe aanzette zijn ontslag aan te bieden. Italië wordt nu geconfronteerd met een periode van extreme politieke onzekerheid die ernstige twijfels zal doen rijzen over haar vermogen om de begrotingsdiscipline te handhaven en zich aan haar verplichtingen te houden.

De ECB geeft zichzelf hiermee een indrukwekkende vuurkracht aangezien er vooraf **geen grenzen** zijn gesteld **aan de omvang van de obligatieaankopen** die de ECB kan doen bij "ongerechtvaardigde, wanordelijke" rentebewegingen. De ECB zal echter een enorm delicaat pad moeten bewandelen wanneer zij beslist om in te grijpen op de Italiaanse obligatiemarkten. Deze moeilijke keuze is misschien niet zo ver weg meer nu het rendement op de 10-jarige Italiaanse staatsobligatie gisteren met maar liefst 0,27 procentpunt steeg tot bijna 3,7 procent.

Maar de ECB kan het zich niet veroorloven om haar nieuwe crisisbestrijdingsinstrument te laten lijken op een gratis lunch die beleidsmakers in Italië - of elders - beschermt tegen zelf toegebrachte economische wonden. De gebeurtenissen in Italië in de komende weken zullen een belangrijke test zijn voor de vastberadenheid van de centrale bank.

Nord Stream pijpleiding

Rusland begon gisteren -na een onderhoudsperiode van 10 dagen- opnieuw gas te sturen via zijn grootste pijpleiding naar Europa. De hervatting zal enige verlichting bieden voor Europa dat alles in het werk stelt om voldoende brandstof voor de winter op te slaan.

Orders voor gastransport via de pijpleiding worden **hervat op 40% van de capaciteit**, hetzelfde niveau als voor het onderhoud. President Vladimir Poetin heeft gewaarschuwd dat, tenzij een ruzie over gesanctioneerde delen wordt opgelost, het gastransport door Nord Stream strak zal worden beperkt. Beleidsmakers bereiden zich alvast voor op het ergste, waarbij de Europese Unie een plan onthult om het gasverbruik met 15% te verminderen.